

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет філології

Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Синтез мистецтв в українській літературі для старшокласників

Освітня програма **Українська мова і література**

Спеціальність **014 Середня освіта**

Галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**

Затверджено на засіданні кафедри
української літератури
Протокол №1 від “27”серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Історія української літератури
Викладач (-і)	Курінна Наталія Степанівна
Контактний телефон викладача	(0342)59-60-74
Е-mail викладача	sonata_1@ukr.net
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС –3 (90 годин).
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Очні консультації: 30 год. Четвер - 13.30-14.30. Кафедра української літератури, 303 ауд. Онлайн-консультації:30 год. Розклад присутності викладача: субота - 10.30-12.30

2. Анотація до курсу

Курс «Синтез мистецтв в українській літературі для старшокласників» має на меті вивчення художньо-естетичних підвалин українського письменства крізь призму інтермедіального підходу (аналітики літератури як виду мистецтва, органічного і закономірного взаємозв'язку літератури з іншими видами мистецтв: живописом, музикою, кіномистецтвом тощо) – актуального методичного аспекту на уроках з літератури у старших класах з урахуванням вимог сучасної освіти XXI століття.

Викладання курсу передбачає також зв'язок між вивченням основних питань теорії та історії літератури та практичною роботою майбутніх учителів філологів, заохочення бажань студентів особисто інтегруватися у творчу розробку інтермедіальних проблем у процесі викладання у середній школі.

3. Мета та цілі курсу

засвоєння студентами основних теоретичних проблем, зосібна, етапів становлення, розвитку вітчизняної та світової науки про літературу, основних художньо-мистецьких напрямів і течій XIX-XX ст., знайомство із канонами, за якими функціонує літературний твір, а також вироблення навиків аналізу літературного твору як явища мистецтва.

Основними цілями вивчення дисципліни є:

- з'ясувати сутність художньої літератури в контексті подібних мистецьких явищ; філософські засади синтезу мистецтв, різноаспектні параметри класифікації видів мистецтва.
- вивчити основні концепти творчості; природу геніального і генія у мистецтві та науці;
- види та жанри мистецтва у зв'язку з літературою (живопис, музика, кіно, театр); поняття художньо-мистецького стилю; провідні стилі класичного та некласичного мистецтва; художні образи й архетипи;
- поглибити осмислення найактуальніших проблем сучасної літературної дійсності й розвитку національних літератур, зокрема української, у зв'язках з традиціями, новаторством і художньою майстерністю;
- допомогти глибше оволодіти принципами ідейно-художнього аналізу літературних творів, методологією їх оцінювання;
- спрямувати студентів на систематичне, глибоке осмислення найновіших літературознавчих праць;

- сприяти всебічному розвитку, активному становленню й самореалізації особистості майбутнього фахівця з української мови і літератури.

4. Результати навчання (компетентності)

У результаті вивчення курсу «Синтез мистецтв в українській літературі для старшокласників» студенти повинні мати:

- знання та розуміння предметної області й професійної діяльності вчителя;
- здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології в практичній діяльності;
- здатність вільно і грамотно, усно та письмово спілкуватися державною мовою, утверджувати національні гуманістичні ідеали, мовне й культурне багатство України;
- здатність активно застосовувати професійно-профільні знання, уміння й навички з мовознавчих, літературознавчих, психолого-педагогічних дисциплін у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів із використанням передових освітніх технологій;
- здатність вільно оперувати фаховими термінами для виконання професійних завдань;
- здатність трансферу сучасних наукових досягнень у загальноосвітні навчальні заклади, у практику викладання української мови та літератури; обміну досвідом професійної діяльності та критичного аналізу власних педагогічних напрацювань;
- здатність до реалізації виховної функції під час навчання;
- володіння основними мовознавчими і літературознавчими поняттями, здатність застосовувати їх у процесі аналізу та інтерпретації текстів різних стилів;
- здатність розглядати літературні тексти, явища і факти в контексті української та світової культури, виявляти специфіку літературних напрямів, течій, шкіл; уміти аналізувати індивідуально-авторський стиль окремих письменників;
- здатність зберігати і примножувати мистецько-культурні цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної сфери;
- здатність використовувати сучасні методологічні засади предметної спеціалізації, теорії й історії української мови та літератури, дисциплін за вибором мовознавчого та літературознавчого спрямування, орієнтуватися в сучасному українському літературному процесі з настановою на практичне втілення в освітньо-професійній діяльності;
- уміння застосовувати сучасні методики й освітні технології викладання української мови та літератури (зокрема інформаційні) для забезпечення якості навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах.
- осмислювати літературознавчі концепції, володіти методами літературознавчих досліджень, компаративного аналізу, інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури, усної народної творчості;
- уміти аналізувати й застосовувати у практичній діяльності набуті знання про закономірності літературного процесу на діахронному і синхронному зрізах і творчість знакових письменників у національному і світовому контексті;
- уміти аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень у сферах літературознавства, мовознавства, методики навчання фахових дисциплін; оцінювати результати власних наукових досліджень з використанням сучасних методів науки, інформаційних та інноваційних технологій;
- оцінювати розвиток мовознавчої, літературознавчої думки від давнини до сучасності, знати відомі праці українських і зарубіжних філософів, лінгвістів, культурологів, літературознавців.

5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
Лекції			12		
Практичні заняття			18		
Самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий		
Перший	014 Українська мова і література	Третій	Вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Літера тура	Завдання, год	Вага оцінк и	Термін викон.
<p>Тема 1. «Троянда поза тлінністю...»: інтермедіальний аспект мистецтва.</p> <p>Феномен «мисленно-чуттєвого древа»: літературознавство в системі синтезу мистецтв і наук. Три тематичні блоки курсу.</p> <p>Мистецтво як форма суспільної свідомості та підсвідомого та засіб естетичного освоєння дійсності. Характерні ознаки художньо-естетичної свідомості. «Техне», «ма-йстерність», «мастацтво»: різні підходи в розмежуваннях мистецького.</p> <p>Генеза (походження) мистецтва. Від синкретизму до сецесії (змішування): філософські засади синтезу мистецтв. Види мистецтва. Міметична та феноменологічна, аполлонійська та діонісійська теорії мистецтва. Різномасштабні параметри класифікації видів мистецтва.</p> <p>Література як особливий вид у системі мистецтв. Образ-символ Троянди і Porto</p>	Проблемна лекція (з використанням мультимедійних ресурсів)	Рекомендов. література до курсу (див. нижче) і заплановані лекційних і практичних занять	<p>1. Прочитати роман Умберто Еко «Ім'я троянди» та проаналізувати його в контексті проблеми інтермедіальності мистецтва та в контексті розвитку культури ХХ ст.</p> <p>2. Дати письмову відповідь на дискусійні питання: -«Творчість – це співтворчість Вищих сил і людини» ..Доведіть або спростуйте цю тезу. - Художник слова, пишучи твір, повинен працювати серцем чи розумом?... - Присутність біографічного автора в художньому тексті обов'язкова?... Які, на ваш по-</p>	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>Franko: обґрунтування світоглядно-теоретичного та естетичного змісту курсу.</p>			<p>гляд, ментальні особливості української літератури?...</p> <p>-Класика-модерн-постмодерн: спільне і відмінне між поняттями...</p> <p>- Геніальна особистість: критерії і приклади...</p> <p>- Які сучасні літературознавчі підходи до аналізу тексту Ви знаєте...</p> <p>- З якими видами мистецтв найтісніше пов'язана література?...Що пов'язує їх у цьому взаємозв'язку?...</p> <p>- Наведіть конкретні приклади синтезу мистецтв у творчості митців.</p> <p>- Який фільми чи виставу Ви б хотіли переглянути в рамках вивчення курсу«Література в системі наук і мистецтв» і проаналізувати?...</p> <p>2 год.</p>		
<p>Тема 2.<i>Література в системі синтезу інших мистецтв і наук.</i></p> <p>Мистецтво як форма суспільної свідомості та засіб естетичного освоєння дійсності. Класифікації видів мистецтв. Література в системі мистецтв. Синтез мистецтв як літературознавча категорія. Інтермедійність та інтерсеміотичність у міжмистецькій</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Рекомендов. література до курсу (див. нижче) і за планами лекційних і</p>	<p>Законспектувати: Просалова В.Інтермедіальні аспекти новітньої української літератури. – Донецьк : Донну, 2014. – 154 с.</p> <p>Рисак О. “Найперше – музика у Слові”: Проблема синтезу мистецтв</p>	<p>5 балів</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>комунікації: історичний аспект. Поняття синкретичності мистецтва. Явище синестезії.</p> <p>Способи кодування і перекодування типів мистецтв у художній практиці. Синтез мистецтв і структура літературного твору: проблеми жанру, стилю (теоретичний аспект питання, що вивчається в старших класах середньої школи).</p>		<p>практичних занять</p>	<p>в українській літературі кінця ХІХ – початку ХХ ст. – Луцьк, 1999. – 402 с.</p> <p>Волошина Н., Жила С. Твори споріднених галузей мистецтва на уроках української літератури // Українська література в загальноосвітній школі. – 2004. – № 2. – С. 2-6.</p> <p>Виписати основні тези, виписати нові терміни до літературознавчого словника.</p> <p>4 год.</p>		
<p>Тема 3. <i>«Народ шукає в геніях себе...» : різні аспекти вивчення природи геніального</i></p> <p>Античні мудреці про дар провидіння і творчий акт. Два основні епізоди про геніальність у Біблії.</p> <p>Інтерпретація питання геніальності у філософсько-естетичних працях І. Канта ("Аналітика піднесеного") та Г. Гегеля ("Естетика").</p> <p>Теорія людини-генія Шеллінга в подібі <i>ratio Deum</i> ("людина, що знаходиться в руках Божих"). Геній можливий лише в мистецтві?!</p> <p>Архетип метафори як основний принцип геніальних відкриттів.</p> <p>Гра свідомого та підсвідомого («колективного підсвідомого, за К. Юнгом) - запораука доступу геніїв до астрально-небесного «архіву». Роль сну в цих процесах. Дар провиденції (пророцтва)</p>	<p>Проблемна лекція</p>		<p>Опрацювати розвідки: Вайнцвайг П. Десять заповідей творческоі личности. – М., 1990.</p> <p>Эфроимсон В. П. Загадка гениальности. - М., 1991.</p> <p>Илиади А. Природа художественного таланта. – М., 1965.</p> <p>Ломброзо Ч. Гениальность и помешательство. – К., 1995.</p> <p>2 год.</p>	<p>5 балів</p>	

в геніїв. Теорія феноменальної «синхроністичності» (К. Юнг). Двацтва геніїв.					
<p>Тема 4. Література і живопис: до проблеми взаємозв'язку. Література і живопис: своєрідність міжмистецького діалогу. Взаємодія стильових течій літератури та живопису. Естетичні принципи, специфіка образотворення. Вербалізація візуальних вражень в художньому тексті: семантико-символічний аспект. Елементи зображальних мистецтв в образній та композиційній структурі твору.</p>	Лекція-візуалізація, дискусія. Самостійна робота	Рекомендов. література до курсу (див. нижче) і за плани лекційних і практичних занять	Написати реферат на одну із трьох запропонованих тем: 1. Живопис Т. Шевченка: художньо-стилістичний аналіз. 2. Урок на тему «Шевченко – художник». 3. Образ художника в одноіменному творі Т. Шевченка. 2+10=12 год.	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 5. Методичний аспект вивчення проблеми «література і живопис» у старших класах середньої школи.</p>	Самостійна робота		Законспектувати: Жила С. Вивчення української літератури у взаємозв'язку з образотворчим мистецтвом. Посібник для вчителя. – Чернігів: РВК «Деснянська правда», 2000-176с. 2. На основі одного із прочитаних художніх творів української літератури, що найкраще ілюструє взаємозв'язок літератури і живопису, підготувати письмову творчу роботу та усно захистити її. 10 год.	5 балів	
<p>Тема 6. В. Винниченко і живопис. Генеза мистецького світо-</p>	Практичне заняття	Рекомендов. літера-	1. З'ясувати таємниці психологічної біографії В.	5 балів	Протягом семестру згідно з

<p>гляду В. Винниченка. Один із засновників «Артистичної секції» при Українській громаді в Парижі. Психологія творчості митця. Малярська спадщина. В. Винниченко та М. Башкирцева: аспекти психоаналітичного розкодування їх малярства. «Надзвичайне багатство фарб» (Марія Келлер) – секрет харизматичності живопису В. Винниченка. Муженський період життя і творчості. Еколь де Парі.</p>		<p>тура до курсу (див. нижче) і за планами лекційних і практичних занять</p>	<p>Винниченка, прочитавши біографічний роман С. Процюка про В. Винниченка «Маски опадають повільно». 2. Підготувати тематичні презентації: - «Малярство В. Винниченка» - В. Винниченко і Франція (муженський період життя і творчості). 2 год.</p>		<p>розкладом занять</p>
<p>Тема 7. Синтез мистецтв як явище модернізму. Синтез мистецтв як вияв модерністського дискурсу. Символізм в літературі та інших видах мистецтва: приклади художньої апробації (за творами, які вивчаються на уроках з української літератури старших класів середньої школи). Експресіонізм в літературі та інших видах мистецтва: приклади художньої апробації (за творами, які вивчаються на уроках з української літератури старших класів середньої школи).</p>	<p>Проблемна лекція. Практичне заняття</p>	<p>Рекомендована література до курсу (див. нижче) і за планами лекційних і практичних занять</p>	<p>Законспекуйте : Чайковська В. Явище мистецького синтезу як вияв модерністського дискурсу / В. Чайковський // Український модернізм зі столітньої відстані. – Рівне, 2001. – С. 47– 51. Тишуніна Н.В. Западноевропейский символизм и проблема взаимодействия искусств: опыт интермедиального анализа. – Спб.: Изд-во РГПУ им. А. И. Герцена, 1998. – 160 с. відомості про символізм як течію модернізму. Підготувати презентацію «Експресіонізм в малярстві, музиці, літературі: європейський культу-</p>	<p>5 балів</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

			рно-мистецький контекст». 2+2 =4 год.		
<p>Тема 8. Імпресіонізм в літературі та живописі.</p> <p>Імпресіонізм як модерний напрям в мистецтві і літературі. Філософсько-естетичні засади імпресіонізму, специфіка образотворення в імпресіоністичних творах. «Поезії в прозі» М. Коцюбинського – поворотний пункт до психологічного імпресіонізму й модерної поезики («Утома», «Хмари», «Самотній», «Сон»). Художній текст як суцільна внутрішня (душевно-емоційна) рефлексія ліричного героя «Зрілість» прози Коцюбинського в імпресіоністичному стилі. Індивідуально-психологічний та соціально-історичний аспекти імпресіоністичних творів («Лялечка», «На камені», «Цвіт яблуні», «Intermezzo», «Сміх», «Він іде!», «Невідомий», «Personagrata». та ін.). Типологія з творами А. Шніцлера, К. Га-мсуна). Імпресіоністичний пейзаж у новелістиці М. Коцюбинського. Семантика і символіка кольору. Роль мікрообразів у структурі тексту.</p>	<p>Практичне заняття. Самостійна робота</p>	<p>Рекомендов. література до курсу (див. нижче) і запланованими лекційних і практичних занять</p>	<p>Законспекуйте : Кузнецов Ю. Б. Імпресіонізм як явище світового мистецтва / Ю. Б. Кузнецов // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 1998. – № 2. – С. 46–50. Здійснити ідейно-естетичний аналіз творів М. Коцюбинського через призму поезики імпресіонізму: плернерність мислення, символіка кольору, психологізований пейзаж, жанрова специфіка (етюд, акварель тощо). 2+10=12 год.</p>	<p>5 балів</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 9. Література і музика: до проблеми взаємозв'язку.</p> <p>Трансформація звукових вражень в літературному творі. Звукова інструментація поетичного тексту. Функціональна роль музичних образів у розкритті ідейно-естетичного змісту твору. Музика як композиційний чинник художнього твору.</p>	<p>Лекція-дискусія. Практичне заняття (з використанням мультимедійних ресурсів)</p>	<p>Рекомендов. література до курсу (див. нижче) і запланованими лекційних і</p>	<p>Овдійчук Л. Взаємодія мистецтв на уроці літератури як один із чинників формування естетичних почуттів та уподобань школярів // Українська мова і література в школі. – 2003. – № 3. – С.24-30.</p>	<p>5 балів</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>Методичний аспект вивчення проблеми «література і музика» у старших класах середньої школи.</p>		<p>практичних занять</p>	<p>Простежити інтегральний аспект взаємозв'язку літератури і музики на уроках в старших класах. На основі одного із прочитаних художніх творів, який найкраще ілюструє взаємозв'язок літератури і музики, підготувати письмову творчу роботу та усно захистити її (студенти задають додаткові питання) 2+2=4 год.</p>		
<p>Тема 10. <i>Методичні основи вивчення взаємозв'язку літературного й музичного творів.</i> Основні напрями використання музики у процесі вивчення української літератури: музика усної народної творчості; музика в житті й творчості письменника; музика, втілена в літературному тексті; музика, яка народилася в тісній єдності з текстом; музика, яка звучить або про яку говориться в творі; музика як психологічний настрій; музика як особиста творчість учнів. Основні види роботи під час виділених шляхів залучення музики на заняттях літератури.</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>Рекомендована література до курсу (див. нижче) і заплановані лекційні практичні заняття</p>	<p>1. Розробити модель паралельного вивчення літературного й музичного твору на прикладі п'єси М. Куліша "Патетична соната" з метою оптимального коригування процесу сприймання двох мистецьких сфер: музичної й літературної; довести, що для інтерпретації літературних творів, пов'язаних із музикою, необхідне обов'язкове введення суміжної образотворчості на заняттях з літератури. 10 год.</p>	<p>5 балів</p>	
<p>Тема 11. <i>Роль музики в житті і творчості Лесі Українки.</i> Витоки музичного обдару-</p>	<p>Практичне заняття. Самостійна робота</p>	<p>Рекомендована література до</p>	<p>Зробити письмовий ідейно-естетичний аналіз 5 ліричних поезій</p>	<p>5 балів</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом</p>

<p>вання Поетеси. Організація літературного гуртка «Плеяда». Домінанта музичних і звукових образів у поезіях з «музичними» назвами: «Пісня флорентійська», «Голосні струни», «Сім струн», «Мелодії», «Ритми», «Романси» та ін. Художньо-стилістичний аналіз. Музично-словесна сюїта у геніальному поетичному циклі Лесі Українки «Сім струн».</p>		<p>курсу (див. нижче) і за планами лекційних і практичних занять</p>	<p>Лесі Українки (вибрати зразки громадянської, пейзажної, філософської, медитативної, інтимної лірики). 2+10=12 год.</p>		<p>занять</p>
<p>Тема 12. <i>Музичність як домінанта художнього стилю поетичного та прозового твору.</i> Синестезійне сприйняття звуку. Звукова інструментація поезій П. Тичини. Звукопис. Поліфонізм. Музично-пісенні образи збірки «Сонячні кларнети». Музика як композиційний чинник художнього твору: на прикладі художньої прози О. Кобилянської («Меланхолійний вальс», «Царівна», поезії у прозі).</p>	<p>Практичне заняття (з використ. мультимедіа)</p>	<p>Рекомендов. література до курсу (див. нижче) і за планами лекційних і практичних занять</p>	<p>Законспекуйте : Франко І. Ізсекретівпоетичної творчості/ Іван Франко // Зібрання творів: у 50 т. – К., 1976 – 1986. – Т. 31. – С.45 – 119. 2 год.</p>	<p>5 балів</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 13. <i>Література і кіно: до проблеми взаємозв'язку.</i> Кіно як синтетичне мистецтво. Основні засоби та прийоми кінематографії: кадр, ракурс, монтаж та ін. Інтерактивна взаємодія кіномистецтва та літератури. Кінодраматургія та її жанри. Поетика кінооповіді в художньому тексті. Кінематографічні прийоми в літературі. Методичний аспект вивчення проблеми «література і кіно», «література і театр» у старших класах середньої</p>	<p>Проблемна лекція</p>	<p>Рекомендов. література до курсу (див. нижче) і за планами лекційних і практичних занять</p>	<p>Опрацювати письмово працю: Поетичне кіно: заборонена школа. – К.: АртЕк, Редакція журналу «КіноТеатр», 2001. Довженко і кіно ХХ століття. 36 ст. / Упоряд. Л. Брюховецька, С. Тримбач. – К., 2004. 2 год.</p>	<p>5 балів</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>школи.</p> <p>Тема 14. Література і кіно: принципи взаємодії. Українське кіномистецтво та художня література: своєрідність взаємовпливів. Поетика кінооповіді в художньому тексті: приклади художньої апробації (за творами, які вивчаються в старших класах середньої школи) Кінематографічні прийоми в літературі: приклади художньої апробації (за творами, які вивчаються в старших класах середньої школи) . Кінодраматургія О. Довженка. Феномен українського поетичного кіно. Українське поетичне кіно 1960-70-х рр. ХХ ст. (С. Параджанов, І. Миколайчук, Ю. Ілленко та ін.).</p>	<p>Практичне заняття. Самостійна робота</p>	<p>Рекомендов. література до курсу (див. нижче) і за планами лекційних і практичних занять</p>	<p>На основі прочитаного художнього твору та переглянутого фільму за цим твором зробити інтермедіальний (порівняльний) аналіз. 2+10=12 год.</p>	<p>5 балів</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Вид контролю – залік. Максимальна оцінка – 100 балів. Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).</p>				
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Студенти повинні виконати контрольну роботу (у межах практичного заняття), що складається з теоретичного питання, практичного завдань для перевірки навичок та здібностей.</p>				
<p>Практичні заняття</p>	<p>Максимальна оцінка за кожне заняття 5 балів.</p>				
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Виконання 50 % завдань.</p>				
<p>7. Політика курсу</p>					
<p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/%D0%BF%D0%BE і Положення 2 https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc?fbclid=IwAR14PNKG9iKdUn4NJsjoX0rOCZr7YVFeNGdIe3J2alaDNsc_GiizOs3_NQ. Студент і викладач повинні уникати будь-яких порушень академічної доброчесності. Забороняються плагіат та списування. Заохочується активність, ініціативність, творчий підхід. Обов'язковим є прочитання художніх текстів, які виносяться на обговорення. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, усна або</p>					

письмова відповідь. Обов'язковим є для отримання допуску до заліку є написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.

Викладач гарантує доступність зустрічей як у межах університету, так і можливість заочної комунікації та консультивання (телефон, вайбер, електронна пошта).

8. Рекомендована література

Основна

1. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / [пер. з англ.]. – К.: Смолоскип, 2008. – 360 с.
2. Безпечний І. Теорія літератури. – К.: Смолоскип, 2009. – 388 с.
3. Білецький О. Проблема синтезу в літературознавстві / Олександр Білецький [збір. праць : у 5 т.]. – К.: Наук. думка, 1966. – Т. 3. – С. 505 – 526.
4. Білоус П. В. Вступ до літературознавства. Теорія літератури. Психологія літературної творчості: Лекції / П.В. Білоус. – Житомир: Рута, 2009. – 336 с.
5. Брюховецька Л. І. Література і кіно: проблеми взаємин: літературно-критичний нарис. – К.: Радян. письм., 1988. – 181 с.
6. Вислоух С. Література й візуальний образ. Простір структурної спільності мистецтв / С. Вислоух // Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина ХХ – початок ХХІ століття / упор. Б. Бакули; за заг. ред. В. Моренця; пер. з польськ. С. Яковенка. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – С. 309–321.
7. Волошина Н., Жила С. Твори споріднених галузей мистецтва на уроках української літератури // Українська література в загальноосвітній школі. – 2004. – № 2. – С. 2-6.
8. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури: Підручник / За наук. ред. О.Галича. – К.: Либідь, 2001. – 488 с.
9. Генералюк Л. Універсалізм Шевченка : взаємодія літератури і мистецтва / Л. Генералюк. – К.: Наукова думка, 2008. – 544 с.
10. Генералюк Л. Взаємодія літератури і мистецтва. Начерк теорії словесно-візуальних інтеракцій / Леся Генералюк // Studia methodologica. – Випуск 29. – Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ ТНПУ ім. В.Гнатюка. – С. 81–89.
11. Жила С. Вивчення української літератури у взаємозв'язку з образотворчим мистецтвом. Посібник для вчителя. - Чернігів: РВК “Деснянська правда”, 2000.- 176с.
12. Жила С. Мистецькі аналогії у процесі вивчення української літератури // Українська література в загальноосвітній школі. – 2002. – № 6. – С. 2-6.
13. Горницкая Н. С. Кино – литература – театр: к проблеме взаимодействия искусств: учеб. пособ. – Л.: ЛГИТМИК, 1984. – 71 с.
14. Іванишин В. П. Нариси з теорії літератури: Навч. посібник / В. П. Іванишин. – К.: Академія, 2010. – 253 с. – (Серія Альма-матер)
15. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т. 2 / Автор-укладач Ю.І. Ковалів. – К.: ВЦ «Академія», 2007. – 608 с.
16. Літературознавчий словник–довідник / за ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. – К.: ВЦ «Акад.», 2006. – 752 с.
17. Маценка С. Метамистецтво : словник досвіду термінотворення на межі літератури й музики. - Львів: Апріорі, 2017. - 120 с.
18. Моклиця Марія. Від синкретизму до сецесії: філософські аспекти синтезу мистецтв // Волинь філологічна: текст і контекст. Явище синтезу мистецтв в українській літературі: Зб. наук. пр. – Вип. 5 / Упоряд. М. М. Хмельюк, Т. П. Левчук. – Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. держ. ун–ту ім. Лесі Українки, 2008.– 196 с.

– С. 70–75.

19. Моклиця М. Основи літературознавства. Посібник для студентів. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2002. – 224 с.
20. Мочернюк Н. Поза контекстом : Інтермедіальні стратегії літературної творчості українських письменників-художників міжвоєнтя : монографія. - Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2018. - 392 с.
21. Мочернюк Н. Взаємодія літератури і мистецтва. Теоретичний досвід українського і польського літературознавства // Науковий вісник Східноєвропейського університету імені Лесі Українки. Філологічні науки. Літературознавство. 2013. № 13 (262). С. 76–80.
22. Мочернюк Н. На перетині літератури й образотворчого мистецтва: українські митці-універсалісти міжвоєнного двадцятиліття // Вісник Прикарпатського університету. Філологія. Івано-Франківськ, 2012– 2013. Вип. 38–39. С. 178–183.
23. Мочернюк Н. Синтез мистецтв: літературознавчий контекст // Гуманітарна освіта у технічних вищих навчальних закладах. Київ, 2013. Вип. 28. С. 188–198.
24. Мочернюк Н. Малярські інкорпорації в поезії західноукраїнських художників міжвоєнтя // Волинь філологічна: текст і контекст. Мова і вірш : зб. наук. пр. Луцьк, 2013. Вип. 16. С. 177–186.
25. Наливайко Д. Література в системі мистецтв як галузь компаративістики // Наливайко Д. Літературна теорія і компаративістика. – К., 2006.
26. Насенко М. К. Історія українського літературознавства: підруч. – К.: Академія, 2003. – 360 с.
27. Неизвестный Э. О синтезе искусств // Вопросы философии. – 1989. – № 7. – С. 73–82.
28. Овдійчук Л. Взаємодія мистецтв на уроці літератури як один із чинників формування естетичних почуттів та уподобань школярів // Українська мова і література в школі. – 2003. – № 3. – С.24-30.
29. Овдійчук Л. Поєднуючи слово, музику, живопис //Українська мова і література в середніх школах... - 2002. - № 4. – С.214-217.
30. Павличко С. Д. Теорія літератури / С. Д. Павличко. – К.: Основи, 2002. – 680 с.
31. Пахаренко В. І. Основи теорії літератури / В. І. Пахаренко. – К. : Генеза, 2007. - 294 с.
32. Потєбня А. А. Теоретическая поэтика / Александр Афанасьевич Потєбня. – Москва : Высшая школа, 1990 – 344 с.
33. Просалова В. Інтермедіальні аспекти новітньої української літератури. – Донецьк : Донну, 2014. – 154 с.
34. Рисак О. Мелодії і барви слова: Проблеми синтезу мистецтв в українській літературі кінця ХІХ – початку ХХ століття. – Луцьк: Надстир'я, 1996. – 97 с.
35. Рисак О. “Найперше – музика у Слові”: Проблема синтезу мистецтв в українській літературі кінця ХІХ – початку ХХ ст. – Луцьк, 1999. – 402 с.
36. Силантьєва В.І. Художнє мислення перехідного часу (література і живопис): А. Чехов, І. Левітан, В. Серов, К.Коровін / Валентина Силантьєва. – Одеса: Астропринт, 2000. – 352 с. (російською мовою).
37. Степанов Г.П. Взаимодействие искусств / Георгий Степанов. – Ленинград: Художник РСФСР, 1972. – 183 с.
38. Тишунина Н.В. Западноевропейский символизм и проблема взаимодействия искусств: опыт интермедиального анализа. – Спб.: Изд-во РГПУ им. А. И. Герцена, 1998. – 160 с.
39. Ткаченко А. О. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства: Підручник для

- студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів. – 2-е вид., випр. і доповн. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 448 с.
40. Франко І. Із секретів поетичної творчості / Іван Франко // Зібрання творів: у 50 т. – К., 1976 – 1986. – Т. 31. – С. 45 – 119.
 41. Халін В. Особливості художнього сприймання літератури у порівнянні зі сприйманням інших видів мистецтва // Українська література в загальноосвітній школі. – 2005. – № 1. – С. 8-11.
 42. Хороб С. Українська модерна драма, кінця ХІХ– початку ХХ ст. (Неоромантизм, символізм, експресіонізм). – Івано-Франківськ, 2002.
 43. Циховська Е. Теоретичні дилеми поняття інтермедіальності / Слово і час. – 2014. – № 11. – С. 49–59.
 44. Чайковська В. Явище мистецького синтезу як вияв модерністського дискурсу / В. Чайковський // Український модернізм зі столітньої відстані. – Рівне, 2001. – С. 47– 51.
 45. Шахова К. Образотворче мистецтво і література (Літературно-критичний нарис). – К.: Дніпро, 1987. – 195 с.

Допоміжна

1. Агеєва В. П. Українська імпресіоністична проза / В. П. Агеєва. – К., 1994. – 158 с.
2. Агеєва В. Імпресіоністична поетика Михайла Коцюбинського // Слово і час. – 1994. – № 9 – 10.
3. Барка В. Відхід Тичини // Слово і час. – 1992. – № 2. – С. 14–17.
4. Білецький О. Павло Тичина // Білецький О. Літературно-критичні статті. – К., 1990. – С. 161–185.
5. Бондар Е. До філософських джерел образу сонячних кларнетів // Слово і час. – 1995. – № 4. – С. 71–74.
6. Бортник С. Візуальні види мистецтва в романі «Кільці рож» Петра Карманського: синтез мистецтв чи інтермедіальність? / Світлана Бортник // Волинь філологічна: текст і контекст. Явище синтезу мистецтв в українській літературі: зб. наук. праць. – Вип. 6. – Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. – С. 141–149.
7. Бочкарева Н. С. Роман о художнике как «Роман творения», генезис и поэтика. – Пермь: Издательство Пермского университета, 2000. – 252 с.
8. Будний В., Ільницький М. Порівняльне літературознавство / Василь Будний, Микола Ільницький. – К.: Києво-Могилянська академія, 2008
9. Брюховецька Л. «Війна культур» чи загроза асиміляції? Українське поетичне кіно як фактор національного самоствердження / Л. Брюховецька // Сучасність. – 2008. – № 10. – С. 85–94.
10. Гальченко С. А. Текстологія поетичних творів П. Г. Тичини. – К.: Наук. думка, 1990.
11. Госейко Л. Історія українського кінематографа 1896–1995. – К., 2005.
12. Грабович Г. Диптих про Тичину // До історії української літератури. – К.: Основи, 1997.
13. Гребеньова В. Світ звуків і барв у новелі М. Коцюбинського «Intermezzo» / В. Гребеньова // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2002. – № 2. – С. 48–53.
14. Гуменюк В. Творчість П. Тичини в контексті мистецьких віянь його доби // Дивослово. – 2005. – № 5. – С. 56–60.
15. Довженко і кіно ХХ століття. Зб. ст. / Упоряд. Л. Брюховецька, С. Тримбач. – К.: Вид. Поліграфцентр «ТАТ». – 2004.

16. Дроздовський Д. Під знаком саморозп'яття. Роздуми про феномен Тичини – поета і людини // Українська мова. – 2006. – 7 лютого. – С.13.
17. Каган М. С. Морфология искусства: Историко-теоретическое исследование внутреннего строения мира искусств / Каган М. С. – Ленинград : Искусство ЛО, 1972. – 440 с.
18. Калениченко Н. Проза М. Коцюбинського і суміжні види мистецтва // Слово і час. – 2004. – №6. – С. 3–9.
19. Капельгорська Н. М. Кіномистецтво України в біографіях: кінодовідник. – К., 2004.
20. Качуровський І. Павло Тичина – легенда і дійсність // Визвольний шлях. – 1997. – № 1. – С. 87–97.
21. Клочек Г. «Душа моя сонця намріяла...» (Поетика «Сонячних кларнетів» П. Тичини). – К.: Дніпро, 1986.
22. Ковалів Ю. «Кларнетизм» – один із кодів української душі // Київ. – 1996. – №11–12. – С. 139–141.
23. Ковалів Ю. Клярнетизм Павла Тичини – нереалізована естетична концепція // Слово і час. – 2003. – №1. – С. 3–8.
24. Корогодський Р. Довженко: вчора, сьогодні, завтра в країні національної культури // Дивослово. – 2001. – №5. – С. 52–54.
25. Кузнецов Ю. Б. Імпресіонізм як мрія про гармонію (На прикладі новели М. Коцюбинського «Intermezzo») / Ю. Б. Кузнецов // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 1999. – № 2. – С.78–84.
26. Кузнецов Ю. Б. Імпресіонізм як явище світового мистецтва / Ю. Б. Кузнецов // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 1998. – № 2. – С. 46–50.
27. Кузнецов Ю. Б. Поетика прози Михайла Коцюбинського / Ю. Б. Кузнецов. – К.: Наук. думка, 1989. – 264 с.
28. Лавріненко Ю. Олександр Довженко // Українське слово. Київ, 1994, т. 2.
29. Лавріненко Ю. Павло Тичина // Лавріненко Ю. Розстріляне відродження. – К., 2001. – С. 18–57 або Клярнетичний символізм // Українське слово. – Кн.1. – С. 588–596.
30. Логвин Г. Коцюбинський і імпресіонізм // Дивослово. – 1996. – №10. –С. 17–19.
31. Лотман Ю. М. Об искусстве / Ю. М. Лотман. – СПб. : Искусство–СПБ, 2005. – 704 с.
32. Над'ярних Н. За парадоксами бароко й футуризму («В космічному оркестрі» Павла Тичини) // Слово і час. – 1997. – № 10. – С. 6–16.
33. Нариси з історії кіномистецтва України. – К., 2006.
34. Ненько І. Я. Барви українського імпресіонізму / І. Я. Ненько // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 1997. – № 4. – С.11–12.
35. Новикова Л. Імпресіонізм новели М. Коцюбинського «Intemezzo» // Дивослово. – 2005. – №6. – С.19–20.
36. Поетичне кіно: заборонена школа. – К.: АртЕк, Редакція журналу «Кіно-Театр», 2001.
37. Поліщук Я. «Пейзаж людини» від Михайла Коцюбинського // Дивослово. – 2004. – №10. – С. 44–47.
38. Поліщук Я. І ката, і героя він любив...: Михайло Коцюбинський: літературний портрет / Ярослав Поліщук. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – 304 с.
39. Сипливець С. Ідея вселенської гармонії у збірці Павла Тичини «Сонячні

- кларнети»// Дивослово. – 2007. – №11. – С.61 – 63.
40. Сусак В. Українські мистці Парижа. 1900–1939. - Київ : Родовід, 2010. - 408 с.
41. Стус В. Феномен доби: Сходження на Голгофу слави. – К., 1993.
42. Гарнавський О. Поет української революції (П. Тичина) // Гарнавський О. Відоме й позавідоме. – К., 1999. – С. 140–147.
43. Татаркевич В. Історія шести понять : Мистецтво. Прекрасне. Форма. Творчість. Відтворництво. Естетичне переживання / пер. з пол. В. Корнієнка. Київ : Юніверс, 2001.- 368 с.
44. Тельнюк С. Молодий я, молодий...: поетичний світ Павла Тичини (1906–1925). – К.: Дніпро, 1990.
45. Тельнюк С. Павло Тичина: Біографічна повість. – К., 1979.
46. Тынянов, Ю. Н. Об основах кино / Ю. Н. Тынянов // Тынянов Ю. Н. Поэтика. История литературы. Кино. – М., 1977. – С. 326–345.

Інформаційні ресурси

URL:<http://poetyka.uazone.net/>

URL:<http://www.ji-magazine.lviv.ua/index.htm>

URL:<http://www.nbu.gov.ua/portal/>

URL:<http://kinokolo.ua/>

URL:<http://ktm.ukma.kiev.ua/>

URL:http://krytyka.com/cms/front_content.php?idcat=36&lang=1

URL:<http://chtyvo.org.ua/>

Матеріали навчально-методичного комплексу:

Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання № 1

Завдання: Підготовка до написання реферату за однією з запропонованих тем

Теми рефератів:

1. Живопис Т. Шевченка: художньо-стилістичний аналіз.
2. Урок на тему «Шевченко – художник».
3. Образ художника в одноіменному творі Т. Шевченка.
4. Музичність вірша Т. Шевченка.
5. Художньо-функціональна роль звукопису у поезії Т. Шевченка.
6. Ідея «синтезу мистецтв» в оповіданні К. Основ'яненка «Салдацький патрет».
7. Оповідання «Чайка», «На калиновім мості» С. Васильченка: художня обробка народної пісні.
8. Функціональна роль музики в повісті Г. Хоткевича «Камінна душа».
9. Вербальна музика в поезії М. Вороного.
10. Функціональна роль візуальних видів мистецтва в романі «Кільці рож» Петра Карманського.
11. Музична складова поезій Є.Маланюка.
12. Невідома «мова» В. Винниченка: малярські твори.
13. Інтермедіальність (взаємодія мистецтв) у творчості В. Винниченка-експресіоніста (малярство, кіно, театр).
14. Інтермедіальна парадигма роману Володимира Винниченка «Сонячна машина».
15. В. Винниченко та мистецька паризька школа «Еколь де Парі».
16. Інтермедіальність (міжмистецька поліфонія) у новелістиці О. Кобилянської.
17. Художня трансформація народної пісні «У неділю рано зілля копала» в архітектоніці одноіменної повісті О. Кобилянської.
18. Творчість Святослава Гординського : інтермедіальні аспекти.

19. Міфосвіт Б. І. Антонича: інтермедіальний аспект.
20. Народнописенна лірика А. Малишка.
21. Інтермедіальні аспекти в поезії українських «пражан».
22. Поезія і музика в творчості Д. Павличка.
23. Роль візуалізацій в поетичній творчості І. Драча.
24. Український романс: поетика жанру.
25. Художній світ Галі Мазуренко: роль малярських візуалізацій.
26. Сюрреалізм як домінанта світогляду Е. Андіївської – поетеси, малярки.
27. Образ Ван Гога в оповіданні В. Домонтовича «Самотній мандрівник...»: психоаналітичний аспект.
28. Український культурний авангард 20-30 рр. ХХ ст.

Обсяг реферату – 8-10 сторінок.

Вимоги до написання реферату:

Реферат повинен складатися з трьох частин: вступу, основні частини та висновків.

У вступі подається огляд використаних джерел і матеріалів, визначається мета і завдання дослідження. В основній частині повинні бути посилання на літературознавчі праці, що використовуються. Особливо цінними є власні спостереження студента.

У висновках необхідна чіткість, аргументованість, лаконізм.

Список використаної літератури оформляється згідно з бібліографічними вимогами.

Індивідуальне завдання № 1 (взірець)

Завдання: Довести імпресіоністичний характер новели М.Коцюбинського (на вибір: „Intermezzo”, „На камені” й ін.)

Література

1. Агеева В.П. Українська імпресіоністична проза / НАН України. Ін-т л-ри ім. Т.Г.Шевченка – К., 1994. – 160 с.
2. Гурдуз А. Специфіка творчого стилю М.Коцюбинського в контексті західноєвропейського літературного процесу: норвезька паралель // Українська література в загальноосвітній школі. – 2003. – № 3. – С. 26-33.
3. Денисюк І. Розвиток української малої прози к.ХІХ-поч.ХХ ст. – Львів, 1999.
4. Калениченко Н. М.Коцюбинський. Нарис життя і творчості. – К., 1984.
5. Коцюбинська М. Михайло Коцюбинський – сьогоднішніми очима // Коцюбинська М. Мої обрії: В 2 т. – К.: Дух і літера, 2004. – Т. 1. – С.229-261.
6. Кузнецов Ю. Імпресіонізм в українській прозі к.ХІХ – п.ХХ ст. – К., 1995.
7. Кузнецов Ю. Поетика прози Михайла Коцюбинського. – К., 1989.
8. Пригодій С.М. Літературний імпресіонізм в Україні та США: (Типологія та національні особливості). – К.: Нора-принт, 1998. – 311 с.
9. Черненко О. Михайло Коцюбинський – імпресіоніст: Образ людини в творчості письменника. – Мюнхен: Сучасність, 1977. – 143 с.

Форма перевірки роботи: перевірка письмового аналізу.

Питання для поточного та підсумкового контролю.

- 1) Мистецтво як форма суспільної свідомості та засіб естетичного освоєння дійсності. Класифікації видів мистецтв.
- 2) Література в системі мистецтв. Синтез мистецтв як літературознавча категорія.
- 3) Інтермедійність та інтерсеміотичність у міжмистецькій комунікації: історичний аспект.
- 4) Поняття синкретичності мистецтва. Явище синестезії.
- 5) Способи кодування і перекодування типів мистецтв у художній практиці.

- 6) Синтез мистецтв і структура літературного твору: проблеми жанру, стилю (теоретичний аспект питання, що вивчається в старших класах середньої школи).
- 7) Література і живопис: своєрідність міжмистецького діалогу.
- 8) Взаємодія стильових течій літератури та живопису. Естетичні принципи, специфіка образотворення.
- 9) Вербалізація візуальних вражень в художньому тексті: семантико-символічний аспект.
- 10) Елементи зображальних мистецтв в образній та композиційній структурі твору.
- 11) Трансформація звукових вражень в літературному творі. Звукова інструментація поетичного тексту.
- 12) Функціональна роль музичних образів у розкритті ідейно-естетичного змісту твору.
- 13) Музика як композиційний чинник художнього твору.
- 14) Методичний аспект вивчення проблеми «література і живопис» у старших класах середньої школи.
- 15) Методичний аспект вивчення проблеми «література і музика» у старших класах середньої школи.
- 16) Кіно як синтетичне мистецтво. Основні засоби та прийоми кінематографії: кадр, ракурс, монтаж та ін.
- 17) Інтерактивна взаємодія кіномистецтва та літератури. Кінодраматургія та її жанри. Поетика кінооповіді в художньому тексті.
- 18) Кінематографічні прийоми в літературі.
- 19) Методичний аспект вивчення проблеми «література і кіно», «література і театр» у старших класах середньої школи.
- 20) Література в системі мистецтв. Синтез мистецтв як літературознавча категорія.
- 21) Поняття синкретичності мистецтва. Явище синестезії.
- 22) Синтез мистецтв як вияв модерністського дискурсу.
- 23) Символізм в літературі та інших видах мистецтва: приклади художньої апробації (за творами, які вивчаються в старших класах середньої школи) .
- 24) Експресіонізм в літературі та інших видах мистецтва: приклади художньої апробації (за творами, які вивчаються в старших класах середньої школи) .
- 25) Імпресіонізм як модерний напрям в мистецтві і літературі. Філософсько-естетичні засади імпресіонізму, специфіка образотворення в імпресіоністичних творах.
- 26) Українське кіномистецтво та художня література: своєрідність взаємовпливів.
- 27) Поетика кінооповіді в художньому тексті: приклади художньої апробації (за творами, які вивчаються в старших класах середньої школи)
- 28) Кінематографічні прийоми в літературі: приклади художньої апробації (за творами, які вивчаються в старших класах середньої школи) .
- 29) Кінодраматургія О. Довженка.
- 30) Феномен українського поетичного кіно. Українське поетичне кіно 1960-70-х рр. ХХ ст. (С. Параджанов, І. Миколайчук, Ю. Ілленко та ін.).

Викладач: кандидат філологічних наук,
доцент Наталія Степанівна Курінна